

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФК«МАРИН-ФІНАНС»

КОД ЄДРПОУ 43231894

ПОЛОЖЕННЯ ПРО СЛУЖБУ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ

2024

ЗАТВЕРДЖЕНО:

**Загальними зборами Учасників
ТОВ «ФК «МАРИН-ФІНАНС»
Протокол № ____ від « ____ » _____ 2024 р.**

ВВЕДЕНО в ДІЮ:

**Наказом директора
ТОВ «ФК «МАРИН-ФІНАНС»
№ _____ від « ____ » _____ 2024 р.**

Н.Т. МУЖИК

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО СЛУЖБУ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ

**Львів
2024**

1. Загальні положення

- 1.1. Це Положення є внутрішнім нормативним документом, що визначає та регламентує порядок створення і організацію роботи Служби внутрішнього аудиту в ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» (код 43231894, далі – «фінансова компанія» або «установа» або «надавач фінансових послуг»)
- 1.2. Дане Положення розроблено на підставі Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» як нормативу щодо забезпечення загальних засад функціонування ринку фінансових послуг, діяльності надавачів фінансових, державного регулювання та нагляду за такою діяльністю, а також забезпечення захисту персональних даних персоналу, контрагентів та клієнтів із врахуванням вимог:
 - Господарського кодексу України;
 - Цивільного кодексу України;
 - Закону України «Про захист персональних даних»;
 - Закону України «Про інформацію»;
 - Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»;
 - «Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг» затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 29.12.2023 року за № 199 (далі – Положення №199);
 - «Положення щодо організації системи внутрішнього контролю» впровадженої у ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» (код ЄДРПОУ 43231894, далі – «Положення СВК»)
- 1.3. У всьому, що не передбачено цим Положенням, служба внутрішнього аудиту керується зазначеними вище нормативно-правовими актами та іншими документами, які регулюють діяльність внутрішнього аудиту в надавачах фінансових послуг.
- 1.4. Внутрішній аудит – це оцінка системи внутрішнього контролю фінансової компанії.
- 1.5. Служба внутрішнього аудиту – це окрема посадова особа що іменується «Внутрішній аудитор»
- 1.6. Це Положення є обов'язковим не лише для Служби внутрішнього аудиту, а й для всіх співробітників фінансової компанії.
- 1.7. Це Положення встановлює організаційні основи функціонування служби внутрішнього аудиту, визначає завдання, функції, права та обов'язки внутрішнього аудитора; встановлює особливості організації та проведення внутрішнього аудиту
- 1.8. Установа доводить зміст цього Положення до відома усіх керівників структурних підрозділів і працівників, а також забезпечує можливість ознайомлення з ним усіх зацікавлених осіб.
- 1.9. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:
 - **внутрішній аудит** - це незалежна, об'єктивна діяльність з надання впевненості та консультаційних послуг щодо оцінки систем та процесів Установи, що має приносити користь та покращувати його діяльність;
 - **внутрішній аудитор** - особа, яка уповноважена виконувати функції внутрішнього аудиту;
 - **аудиторська перевірка (аудит)** - комплекс експертно-аналітичних, оціночних, перевірочних та інших форм заходів, спрямованих на забезпечення діяльності установи, пов'язаної з ухваленням управлінських рішень та виконанням функцій відповідно до нормативно-правових, розпорядчих і внутрішніх документів, з метою проведення незалежної оцінки процесів корпоративного управління, управління ризиками в установі та надання рекомендацій щодо вдосконалення системи внутрішнього контролю та мінімізації виявлених ризиків;
 - **стандарти внутрішнього аудиту** - міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту, що прийняті Радою з Міжнародних Стандартів внутрішнього аудиту, схвалені Наглядною Радою Професійної Практики та визначають загальні принципи (процедури), яких у своїй діяльності має дотримуватись служба внутрішнього аудиту (контролю) Установи під час виконання своїх функцій.
 - **зовнішній аудитор** - незалежна аудиторська фірма, що відповідно до законодавства України, норм і стандартів аудиту здійснює перевірку фінансово-господарської діяльності установи.
 - **конфлікт інтересів** - це будь-який вид стосунків, який не відповідає інтересам установи або може перешкоджати об'єктивному виконанню обов'язків відповідальної особи.

2. Організаційна структура

- 2.1. Служба внутрішнього аудиту створена шляхом одноособового покладання функцій внутрішнього аудиту на відповідального працівника установи
- 2.2. Внутрішній аудитор не залежить від інших структурних підрозділів установи та/або окремих працівників (не підпорядковується таким підрозділам та/або працівникам).
- 2.3. Внутрішній аудитор звітує перед Вищим органом управління установи не рідше ніж один раз на рік, надає йому висновки та пропозиції за результатами проведених перевірок.
- 2.4. Внутрішній аудитор дає письмове зобов'язання щодо нерозголошення конференційної інформації про діяльність установи та збереження комерційної таємниці відповідно до вимог законодавства України.
- 2.5. Завдання, функції, вимоги до внутрішнього аудитора визначені в його посадовій інструкції.
- 2.6. Внутрішній аудитор здійснює свою діяльність, зокрема, з дотриманням таких принципів:
 - **незалежність** - це свобода від обставин, що становлять загрозу для неупередженого виконання внутрішнім аудитором своїх функцій. Для досягнення рівня незалежності необхідного для ефективного виконання своїх функцій, Внутрішній аудитор має пряму та необмежену можливість звернення до Вищого органу управління установи
 - **об'єктивність і неупередженість** - дотримання неупередженої позиції, що дозволяє внутрішньому аудитору виконувати завдання та функції в такий спосіб, який він вважає прийнятним для роботи і який не допускає жодних компромісів щодо її якості або впливу інших осіб. Внутрішній аудитор установи не може бути задіяний у процесі надання фінансових послуг, здійснення іншої операційної діяльності, яка підлягає внутрішньому аудиту.
 - **професійна компетентність** - наявність у внутрішнього аудитора достатніх знань, навичок і досвіду, необхідних для проведення аудиту всіх сфер діяльності установи. Професійна компетентність залежить від здатності внутрішнього аудитора збирати і розуміти інформацію, вивчати та оцінювати аудиторські докази, кваліфіковано та конструктивно спілкуватись із працівниками установи. Ці якості повинні поєднуватись з відповідними методологіями, інструментарієм та знаннями методів аудиторської перевірки (аудиту);
 - **належна професійна ретельність** - уміння внутрішнього аудитора під час виконання завдань проявляти старанність, сумлінність та застосовувати професійні навички й стандарти внутрішнього аудиту.
 - **професійна етика** - дотримання внутрішнім аудитором принципів міжнародного кодексу етики, а також недопущення розголошення та використання з вигодою для себе чи для третіх осіб інформації про діяльність установи, яка становить комерційну таємницю.
- 2.7. Внутрішній аудитор здійснює аудиторські перевірки (аудит) відповідно до річного плану на звітний рік. Річний план (зміни до плану) проведення аудиторських перевірок (аудиту) складається Внутрішнім аудитором установи на основі ризик-орієнтованого підходу та з урахуванням пропозицій і завдань, отриманих від Вищого органу управління, і, за потреби, може переглядатися для забезпечення оцінки тих сфер діяльності установи, де містяться значні ризики. Річний план (зміни до плану) проведення аудиторських перевірок (аудиту) установи надається на затвердження Вищого органу управління.
- 2.8. Директор, керівники структурних підрозділів та окремі працівники установи зобов'язані своєчасно реагувати на рекомендації Внутрішнього аудитора установи.
- 2.9. Вищий орган управління та Директор установи зобов'язані забезпечувати:
 - надання внутрішньому аудитору повного та безперешкодного доступу до документів, інформації та баз даних, які стосуються проведення внутрішнього аудиту;
 - незалежність внутрішнього аудитора від інших структурних підрозділів установи та відсутність втручання в його діяльність будь-яких осіб;
 - створення належних умов для проведення внутрішнього аудиту;
 - вжиття відповідних заходів реагування за результатами проведення внутрішнього аудиту;
 - систематичне щорічне підвищення кваліфікації внутрішнього аудитора.
- 2.10. Внутрішній аудитор не несе відповідальності та не має владних повноважень щодо операцій, за якими він здійснюють аудит.
- 2.11. Національний банк України може використовувати висновки внутрішнього аудиту під час проведення перевірки установи. За письмовим запитом Національного банку України, фінансова компанія надає звіт внутрішнього аудиту.

3. Цілі, завдання та функції служби внутрішнього аудиту

3.1. Внутрішній аудит, як система контролю за діяльністю Компанії має на меті оцінку та вдосконалення системи внутрішнього контролю установи.

3.2. Внутрішній аудитор приймає участь в удосконаленні систем управління ризиками, внутрішнього контролю і корпоративного управління з метою забезпечення:

- відповідності діяльності установи вимогам законодавства та внутрішнім документам;
- достатності й ефективності заходів, спрямованих на зменшення ризиків та усунення недоліків, виявлених державними органами, зовнішнім або внутрішнім аудитом;
- достатності та ефективності систем корпоративного управління фінансової компанії;
- ефективності процесів делегування повноважень між структурними підрозділами;
- ефективності використання наявних у фінансовій компанії ресурсів та технологій;
- ефективності використання та мінімізації ризиків від використання інформаційних систем;

3.3. Діяльність внутрішнього аудитора полягає у наданні незалежних і об'єктивних консультацій, спрямованих на удосконалення діяльності фінансової компанії. Для цього внутрішній аудитор проводить об'єктивний аналіз фактичних даних з метою здійснення незалежної оцінки і висловлення думки про надійність і ефективність систем, процесів, операцій, а також здійснює консультаційну підтримку керівництва і менеджменту установи.

3.4. Служба внутрішнього аудиту має такі основні завдання:

- річне планування завдань внутрішнього аудиту;
- реалізація завдань згідно із затвердженим планом;
- своєчасне надання звітів Вищому органу управління за результатами виконання завдань;
- моніторинг впровадження структурними підрозділами та/або окремими працівниками щодо прийнятих рекомендацій;
- своєчасне виявлення порушень та недоліків в діяльності структурних підрозділів та/або окремих працівників, опрацювання оптимальних рішень щодо їх ліквідації та усунення причин виникнення цих недоліків в процесі діяльності фінансової компанії;
- виявлення сфер потенційних збитків для установи, сприятливих умов для шахрайства, зловживань і незаконного присвоєння коштів фінансової компанії;
- взаємодія із зовнішніми аудиторами;
- аналіз висновків зовнішніх аудиторів та здійснення моніторингу виконання рекомендацій зовнішніх аудиторів;
- взаємодія з іншими підрозділами та/або окремими працівниками у сфері організації контролю і моніторингу системи корпоративного управління фінансової компанії;
- участь у службових розслідуваннях;
- розробка та впровадження програм оцінки і підвищення якості внутрішнього аудиту.

3.5. Функції служби внутрішнього аудиту:

- нагляд та перевірка поточної діяльності установи;
- перевірка правильності ведення та достовірності бухгалтерського обліку; повноти складання та своєчасності подання фінансової, податкової та іншої звітності установи;
- контроль за дотриманням чинного законодавства;
- складання та надання висновків і звітів про результати проведення аудиту;
- аналіз інформації про діяльність установи, професійну діяльність її працівників, випадки перевищення повноважень посадовими особами установи;
- надання в межах установи та за відсутності загрози незалежності консультаційних послуг, виконання інші функцій, пов'язаних зі здійсненням нагляду за діяльністю установи;
- координація своєї діяльності з діями зовнішніх аудиторів при проведенні аудиту;
- виконання інших передбачених законами функцій, пов'язаних з наглядом та контролем за діяльністю установи.

4. Права, обов'язки та забезпечення діяльності служби внутрішнього аудиту

4.1. Служба внутрішнього аудиту з метою реалізації покладених завдань та функцій має право:

- проводити плановий та позаплановий внутрішній аудит фінансової компанії;
- отримувати всю необхідну інформацію та її документальне підтвердження, яка стосується предмета внутрішнього аудиту і знаходиться у надавачі фінансових послуг;
- на доступ до системи автоматизації операцій, а також використання: бази даних та іншу інформацію з первинних документів установи; програмне забезпечення, яке використовується для автоматизації процесів у діяльності установи, у т.ч. з питань фінансового моніторингу; фінансову, податкову, статистичну, управлінську та інші види звітності; інвентаризаційні матеріали; інші документи установи, які необхідні для проведення аудиторських перевірок;
- перевіряти первинні документи та облікові регістри, правочини, що укладені установою;
- перевіряти фінансову, податкову і статистичну звітність, іншу документацію, а у разі необхідності - перевіряти наявність майна;
- отримувати необхідні пояснення в письмовій чи усній формі від працівників установи;
- мати безперешкодний доступ до структурного підрозділу, що перевіряється, а також у приміщення, що використовуються для зберігання документів, матеріальних цінностей, отримувати інформацію, яка зберігається на електронних носіях інформації;
- при виявленні грубих порушень чинного законодавства, випадків розкрадань, допущених окремими працівниками, рекомендувати Вищому органу управління та директору установи усунення їх від виконання службових обов'язків;
- при встановленні фактів зловживання службовим становищем директором та керівниками структурних підрозділів повідомляти про такі випадки Вищому органу управління;
- обговорювати результати перевірок та висновки з директором та керівниками відповідних структурних підрозділів;
- залучати у разі необхідності працівників інших структурних підрозділів (за згодою їх керівників) та/або зовнішніх експертів, консультантів, аудиторів (за погодженням із Вищим органом управління) для виконання поставлених службі внутрішнього аудиту завдань;
- вносити на розгляд Вищому органу управління пропозиції з удосконалення діяльності НФП
- підвищувати кваліфікацію внутрішніх аудиторів.

4.2. До основних обов'язків служби внутрішнього аудиту установи належать:

- нагляд за дотриманням вимог законодавства України;
- проведення внутрішнього аудиту відповідно до вимог цього Положення, інших нормативно-правових актів та інших внутрішніх документів установи;
- підготовка та своєчасне подання звітів Загальним зборам за результатами внутрішнього аудиту та повідомлення про виявлені недоліки та ризики;
- проведення моніторингу виконання рекомендацій, наданих за результатами внутрішнього аудиту;
- не брати участі в створенні та організації, у т.ч. разом із структурними підрозділами установи, будь-яких заходів та процесів, що забезпечують діяльність установи або сприймаються як такі, що впливають на неупередженість та об'єктивність внутрішнього аудитора, розробленні внутрішніх документів установи (крім випадків надання внутрішніми аудитором консультаційних послуг, які передбачені функцією внутрішнього аудиту), не візувати таких документів;
- не розголошувати та не використовувати конфіденційну інформацію, яка стала відома йому під час виконання своїх функцій, на свою користь чи на користь третіх осіб;
- удосконалювати свої знання, навички та інші вміння шляхом постійного професійного розвитку.

5. Обсяги та напрями роботи служби внутрішнього аудиту

5.1. До обсягу роботи внутрішнього аудиту належить, але не обмежуючись цим, перевірка та оцінка адекватності й ефективності корпоративного управління, управління ризиками та системи внутрішнього контролю, а також якості виконання працівниками покладених на них обов'язків з метою досягнення цілей фінансової компанії.

5.2. Діяльність служби внутрішнього аудиту повинна охоплювати всі напрями роботи установи.

5.3. Об'єктами внутрішнього аудиторського контролю повинні бути:

- операції установи і їх відповідність законодавству України;
- види операцій установи, ефективність їх здійснення та оцінка ризиків;
- правила та процедури, згідно з якими здійснюються операції установи, та їх дотримання;
- рівень комп'ютеризації та стан інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності НФП
- внутрішня та зовнішня бухгалтерська і фінансова звітність установи, адекватність відображення в ній діяльності установи;
- організація бухгалтерського та управлінського обліку, а також їх відповідність меті та завданням діяльності установи;
- управління трудовими та матеріальними ресурсами фінансової компанії тощо.

5.4. В процесі аудиторської перевірки звертається увага на такі фактори:

- компетентність працівників, відповідність посадам, які вони обіймають;
- дотримання законодавства щодо здійснення професійної діяльності на фондовому ринку України, розкриття інформації, повноти та своєчасності підготовки та надання звітності;
- фінансовий стан та дотримання показників фінансового стану установи;
- складність та змінюваність видів операцій надавача фінансових послуг;
- доцільність розширення мережі філій установи, ефективність роботи окремих філій (представництв)/відокремлених підрозділів;
- раціональність витрат;
- ступінь технічного та інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності установи;
- адекватність та ефективність процедур внутрішнього контролю;
- організаційні, операційні та економічні зміни в фінансовій компанії.

5.5. Аудиторська перевірка повинна виявляти:

- проблеми контролю і корпоративного управління;
- сфери підвищеного ризику надавача фінансових послуг;
- невинновдані витрати фінансової компанії;
- неефективне використання інтелектуального потенціалу працівників;
- неповноцінне використання технічних засобів;
- невідповідність кількості працівників обсягам виконуваних робіт;
- будь-які фактори, що негативно впливають на виконання завдань установи

6. Статус і роль служби внутрішнього аудиту

6.1. Служба внутрішнього аудиту (внутрішній аудитор) - це окрема посадова особа, що проводить внутрішній аудит (контроль), яка підпорядковується вищому органу управління.

6.2. Внутрішній аудитор призначається за рішенням вищого органу управління.

6.3. Внутрішній аудитор не може суміщувати свою діяльність з обов'язками працівників

6.4. Внутрішнім аудитором не може бути призначена особа, яка: має судимість за корисливі злочини і за злочини у сфері господарської діяльності, незняту або непогашену в установленому законом порядку; за вироком суду, який набрав законної сили, позбавлена права обіймати певні посади та займатись певною діяльністю; яка є контролером установи або членом сім'ї контролера.

6.5. Надавач фінансових послуг має право залучати інших осіб (у тому числі іншого надавача фінансових послуг) на договірній основі для виконання функцій служби внутрішнього аудиту на умовах аутсорсингу з урахуванням обмежень, визначених Законом про фінансові послуги та спеціальними законами.

7. Права та обов'язки служби внутрішнього аудиту

7.1. Внутрішній аудитор має право:

- на ознайомлення з усією документацією установи та здійснення нагляду за діяльністю будь-якого підрозділу, а також вимагати письмові пояснення від окремих посадових осіб щодо виявлених недоліків у роботі;
- визначати відповідність дій та операцій, що здійснюються працівниками, вимогам законодавства України, у тому числі нормативно-правовим актам НБУ, рішенням установи, які визначають її політику та стратегію, процедуру прийняття і реалізацію рішень, організацію обліку та звітності;
- перевіряти розрахунково-касові документи, правочини, фінансову і статистичну звітність, іншу документацію, а у разі необхідності - наявність готівки, інших цінностей;
- перевіряти документи, пов'язані із здійсненням фінансового моніторингу;
- залучати у разі необхідності працівників інших структурних підрозділів для виконання поставлених перед службою внутрішнього аудиту завдань;
- мати безперешкодний доступ до підрозділу, що перевіряється, а також у приміщення, що використовуються для зберігання документів, матеріальних цінностей, отримувати інформацію, яка зберігається на магнітних та інших носіях інформації;
- з дозволу керівника знімати копії з одержаних документів, у тому числі копії файлів, копії будь-яких засобів, що зберігаються в локальних обчислювальних мережах і автономних комп'ютерних системах, а також розшифровувати ці записи;
- при виявленні порушень чинного законодавства, випадків розкрадань, допущених працівниками - рекомендувати вищому органу управління усунення їх від виконання обов'язків;
- при встановленні фактів зловживання службовим становищем керівником - повідомляти про такі випадки вищій органу управління;
- брати участь у засіданнях органів управління з правом дорадчого голосу під час обговорення питань, які прямо або опосередковано стосуються стану бухгалтерського обліку, внутрішнього аудиту, зовнішнього аудиту, змін у структурі або розвитку установи.

7.2. Органи управління зобов'язані своєчасно реагувати на рекомендації внутрішнього аудиту

7.3. Обов'язки внутрішнього аудитора:

- проводити перевірки з метою здійснення оцінки адекватності та ефективності системи внутрішнього контролю установи, її відповідності ступеню потенційного ризику, притаманного діяльності установи, а також оцінювати його;
- забезпечувати організацію постійного контролю за дотриманням працівниками встановлених процедур проведення операцій, функцій та повноважень згідно з покладеними на них обов'язками;
- проводити внутрішні перевірки діяльності установи, як суб'єкта первинного фінансового моніторингу на предмет дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;
- проводити розгляд фактів порушень працівниками законодавства, у тому числі нормативно-правових актів НБУ та внутрішніх документів, які регулюють діяльність установи;
- інформувати виконавчий орган установи про недопущення дій, результатом яких може стати порушення законодавства, в тому числі нормативно-правових актів НБУ;
- розробляти рекомендації щодо усунення виявлених порушень, покращення системи внутрішнього контролю та здійснювати контроль за їх виконанням.
- забезпечувати схоронність та повернення одержаних від структурних підрозділів установи документів на всіх типах носіїв; - забезпечувати повноту документування кожного факту перевірки, оформлювати письмово висновки, де мають бути відображені усі питання, вивчені під час перевірки, та рекомендації, надані керівництву установи;

8. Обсяги та напрями роботи служби внутрішнього аудиту

8.1. До обсягу роботи внутрішнього аудиту належить, але не обмежуючись цим, перевірка та оцінка адекватності й ефективності корпоративного управління, управління ризиками та системи внутрішнього контролю, а також якості виконання працівниками покладених на них обов'язків з метою досягнення цілей фінансової компанії.

8.2. Діяльність служби внутрішнього аудиту повинна охоплювати всі напрями роботи установи.

8.3. Об'єктами внутрішнього аудиторського контролю повинні бути:

- операції установи і їх відповідність законодавству України;
- види операцій установи, ефективність їх здійснення та оцінка ризиків;
- правила та процедури, згідно з якими здійснюються операції установи, та їх дотримання;
- рівень комп'ютеризації та стан інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності;
- внутрішня та зовнішня бухгалтерська і фінансова звітність, адекватність відображення;
- організація бухгалтерського та управлінського обліку, а також їх відповідність меті та завданням діяльності установи;
- управління трудовими та матеріальними ресурсами установи, тощо

8.4. В процесі аудиторської перевірки звертається увага на такі фактори:

- компетентність працівників, відповідність посадам, які вони обіймають;
- дотримання законодавства щодо здійснення професійної діяльності на фондовому ринку України, розкриття інформації, повноти та своєчасності підготовки та надання звітності;
- фінансовий стан та дотримання показників фінансового стану установи;
- складність та змінюваність видів операцій установи;
- доцільність розширення мережі філій установи, ефективність роботи окремих філій (представництв)/відокремлених підрозділів;
- раціональність витрат;
- ступінь технічного та інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності установи;
- адекватність та ефективність процедур внутрішнього контролю;
- організаційні, операційні та економічні зміни в Установі.

8.5. Аудиторська перевірка повинна виявляти:

- проблеми контролю і корпоративного управління;
- сфери підвищеного ризику установи;
- невиправдані витрати установи;
- неповноцінне використання технічних засобів;
- невідповідність кількості працівників обсягам виконуваних робіт;
- будь-які фактори, що негативно впливають на виконання завдань установи.

9. Підзвітність служби внутрішнього аудиту

9.1. Внутрішній аудитор звітує перед вищим керівництвом установи про діяльність не рідше одного разу на рік. Звіти повинні включати інформацію, передбачену розділом 10 цього Положення, та інші відомості необхідні вищому керівництву установи для виконання своїх обов'язків.

9.2. Вищий орган управління щорічно оцінює діяльність внутрішнього аудитора на підставі наданого звіту та виконання планів діяльності служби внутрішнього аудиту.

9.3. Внутрішній аудитор не несе відповідальності щодо операцій, за якими він здійснює аудит

10. Конфлікт інтересів

10.1. Внутрішній аудитор зобов'язаний вживати заходи щодо недопущення будь-якої можливості виникнення конфлікту інтересів; невідкладно в письмовій формі повідомити про наявність конфлікту інтересів.

10.2. Урегулювання конфлікту інтересів може здійснюватися шляхом передачі завдання з внутрішнього аудиту для виконання іншому внутрішньому аудитору.

11. Обов'язки внутрішнього аудитора із звітування

11.1. Внутрішній аудитор звітує перед вищим органом управління:

- за результатами кожного календарного року – шляхом надання звіту про результати діяльності служби внутрішнього аудиту за рік, у тому числі із стислим описом по виявлених критичних недоліках, рекомендованих внутрішнім аудитом заходах та запланованих діях виконавчого керівництва, та виконання річного плану внутрішнього аудиту;
- про дотримання організаційної незалежності внутрішнього аудитора – щонайменше один раз на три роки;
- про результати проведених спеціальних аудитів та розслідувань – одразу після їх проведення;
- про план внутрішнього аудиту на наступний рік;
- про необхідність внесення змін та доповнень до цього Положення – за результатами кожного календарного року.

11.2. Річні звіти служби внутрішнього аудиту мають містити також питання значних ризиків, на які наражається установа, та внутрішнього контролю, у тому числі ризики шахрайства, та інші питання за запитом керівника та вищого органу управління.

11.3. Всі звіти та висновки за результатами аудиторських перевірок та рекомендації, надані внутрішнім аудитором, мають доводитися до відома керівника установи одразу після завершення перевірок для ознайомлення, надання відповідних коментарів/пояснень та виправлення недоліків у роботі підрозділів надавача фінансових послуг.

12. Організація проведення аудиту та оформлення їх результатів

12.1. Планова аудиторська перевірка (аудит) здійснюється згідно з річним планом. Позапланові аудиторські перевірки (аудит) можуть здійснюватися на вимогу Вищого органу управління.

12.2. Аудиторська перевірка (аудит) здійснюється на підставі програми аудиторської перевірки (аудиту). Програма аудиторської перевірки (аудиту) складається в письмовому вигляді, підписується начальником відділу внутрішнього аудиту до початку проведення аудиторської перевірки (аудиту). У процесі здійснення аудиту до програми можуть уноситися зміни, які мають бути письмово задокументовані та затверджені у встановленому порядку.

12.3. При проведенні внутрішнього аудиту структурних підрозділів установи можуть бути передбачені такі етапи перевірки:

- отримання повної інформації про структурний підрозділ, що перевіряється;
- складання та виконання плану перевірки служби внутрішнього аудиту, в якому повинні бути відображені мета та процедури перевірки з урахуванням інформації про підрозділ, що перевіряється;
- проведення перевірки отриманої інформації на суттєвість, оцінка ризику за операціями, що допомагає визначитись, яку фінансову звітність необхідно проаналізувати, який розмір вибірки використати і які види аналітичних процедур провести;
- здійснення документального підтвердження виконання всіх процедур проведення внутрішнього аудиту шляхом підготовки робочої документації аудиторської перевірки;
- складання внутрішнім аудитором звітів, висновків та пропозицій щодо результатів перевірки відповідних структурних підрозділів установи.

12.4. Аудиторський звіт про результати проведення аудиторської перевірки (аудиту) складається з урахуванням вимог стандартів внутрішнього аудиту, підписується внутрішнього аудиту та внутрішнім аудитором, який безпосередньо виконував перевірку. У звіті викладаються виявлені недоліки в діяльності установи, порушення фінансовою компанією вимог законодавства, причини, що зумовили такі недоліки та/або порушення, а також пропозиції (рекомендації) щодо їх усунення.

12.5. Звіт про аудиторську перевірку (аудит) надається Вищому органу управління, директору та керівникам структурних підрозділів (учасникам процесів, які підлягали перевірці (аудиту) для вжиття своєчасних і належних організаційних (коригувальних) заходів.

13. Координація діяльності з іншими службами фінансової установи

- 13.1. Внутрішній аудитор спілкується і взаємодіє безпосередньо з Вищим органом управління, у тому числі шляхом участі у засіданнях вищого органу управління та, за необхідності, між засіданнями.
- 13.2. Керівництво установи зобов'язане своєчасно реагувати на рекомендації внутрішнього аудитора. Директор має право взяти на себе ризик не виконання рекомендацій у зв'язку з будь-якими міркуваннями. В такому разі внутрішній аудитор повідомляє про це Вищий орган управління.
- 13.3. Внутрішній аудитор має залишатися повністю незалежними від підрозділів, що перевіряються та будуть підлягати аудиту в майбутньому, зокрема від контрольних процедур, пов'язаних з поточними операціями.
- 13.4. Діяльність внутрішнього аудитора має бути вільною від будь-якого втручання з боку інших підрозділів та посадових осіб Установи, у тому числі щодо питань вибору об'єкту та обсягу аудиту, процедур, частоти, строку проведення перевірок та змісту аудиторських звітів з метою забезпечення незалежності та об'єктивності у діяльності внутрішнього аудитора.
- 13.5. Внутрішній аудитор має бути об'єктивним у процесі збору, оцінки та обговорення інформації, що стосується діяльності або процесу, який перевіряється.
- 13.6. Внутрішній аудитор повинен надавати виважену оцінку з урахуванням усіх відповідних обставин та не перебувати під впливом особистих інтересів або інтересів інших осіб. Це особливе положення внутрішнього аудитора, яке має за мету забезпечити його незалежність, повинно бути взяте до уваги усіма органами та структурними підрозділами установи.
- 13.7. У питаннях управління ризиками установи внутрішній аудитор взаємодіє з посадовою особою відповідальною за управління ризиками, зокрема надає пропозиції до проектів документів щодо управління ризиками.
- 13.8. Працівники інших підрозділів установи не можуть самостійно брати на себе повноваження внутрішнього аудиту. Проте ті з них, які володіють специфічною інформацією, мають допомагати внутрішньому аудиту.

14. Прикінцеві положення

- 14.1. Взаємовідносини та обмін інформацією між відділом внутрішнього аудиту установи та зовнішнім аудитором, органами державної влади (контролюючими органами), які в межах компетенції здійснюють нагляд (контроль) за діяльністю установи, мають відбуватися з дотриманням вимог законодавства України та внутрішніх документів фінансової компанії щодо зберігання, захисту, використання та розкриття інформації, що становить комерційну таємницю.
- 14.2. Внутрішній аудитор щорічно розглядає питання про необхідність внесення змін та доповнень до цього Положення.
- 14.3. Положення, а також усі зміни та доповнення до нього затверджуються Вищим органом управління фінансової компанії.
- 14.4. У випадку, якщо норми цього Положення суперечать вимогам Статуту установи, пріоритетними є положення Статуту.